

Seat no:

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) ALL questions are COMPULSORY.
सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
- 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.
- 4) Draw neat and clear diagram wherever necessary
आवश्यक तेथे व्यवस्थित आणि स्पष्ट आकृती काढा

Q.1 **Attempt the following: (ANY ONE)** [10]
खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा:

- A) Discuss the types of agriculture in India.
भारतातील शेतीच्या प्रकारांची चर्चा करा.
- B) Discuss the role of agriculture in economics development.
आर्थिक विकासात कृषी क्षेत्राच्या भूमिकेची चर्चा करा.

Q.2 **Attempt the following: (ANY ONE)** [10]
खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा:

- A) Discuss the role of NABARD in capital formation in agriculture sector.
कृषी क्षेत्रातील भांडवल निर्मितीमध्ये नाबार्डच्या भूमिकेची चर्चा करा.
- B) Explain PM- KISAN 2019 Scheme.
पीएम-किसान २०१९ योजना स्पष्ट करा.

Q.3 **Write Short Notes on: (Any TWO)** [10]
टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

- A) Mixed cropping
मिश्र पीकपद्धत
- B) International Year of Millets
आंतरराष्ट्रीय पौष्टिक भरडधान्य वर्ष
- C) e-NAM
ई-नाम
- D) Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana (PMFBY)
प्रधानमंत्री पीक विमा योजना

Seat no:

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) ALL questions are COMPULSORY.
सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
- 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.
- 4) Draw neat and clear diagram wherever necessary
आवश्यक तेथे व्यवस्थित आणि स्पष्ट आकृती काढा

Q.1 **Attempt the following: (ANY ONE)** [10]
खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा:

- A) Discuss the types of agriculture in India.
भारतातील शेतीच्या प्रकारांची चर्चा करा.
- B) Discuss the role of agriculture in economics development.
आर्थिक विकासात कृषी क्षेत्राच्या भूमिकेची चर्चा करा.

Q.2 **Attempt the following: (ANY ONE)** [10]
खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा:

- A) Discuss the role of NABARD in capital formation in agriculture sector.
कृषी क्षेत्रातील भांडवल निर्मितीमध्ये नाबार्डच्या भूमिकेची चर्चा करा.
- B) Explain PM- KISAN 2019 Scheme.
पीएम-किसान २०१९ योजना स्पष्ट करा.

Q.3 **Write Short Notes on: (Any TWO)** [10]
टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

- A) Mixed cropping
मिश्र पीकपद्धत
- B) International Year of Millets
आंतरराष्ट्रीय पौष्टिक भरडधान्य वर्ष
- C) e-NAM
ई-नाम
- D) Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana (PMFBY)
प्रधानमंत्री पीक विमा योजना

Seat no:

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Attempt **ANY TWO** questions.
कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
- 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

Q.1 Why is sociology relevant to the study of environment, climate change and sustainability? [15]
समाजशास्त्र हे पर्यावरण, हवामान बदल आणि शाश्वततेच्या अभ्यासाशी संबंधित का आहे?

Q.2 What kind of changes should be brought into the disaster management system in India? Explain how weaknesses in the disaster management system worsened the impact of the July 2005 floods in Mumbai. [15]
भारतातील आपत्ती व्यवस्थापन प्रणालीमध्ये कोणते बदल केले पाहिजेत? आपत्ती व्यवस्थापनातिल त्रुटींमुळे मुंबईतील जुलै २००५ च्या पुर परिस्थितीमध्ये आणखी भयावह स्थिती कशी निर्माण झाली ते स्पष्ट करा.

Q.3 **Write short notes: (ANY TWO)**
टीप लिहा: (कोणत्याही दोन)

- A) Risk Society [7.5]
जोखीम समाज
- B) Environmental justice and citizenship [7.5]
पर्यावरणीय न्याय आणि नागरिकत्व
- C) Sustainable Development [7.5]
शाश्वत विकास
- D) Chipko Andolan. [7.5]
चिपको आंदोलन

०३६०•२०२२

Seat no:

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Attempt **ANY TWO** questions.
कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
- 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

Q.1 Why is sociology relevant to the study of environment, climate change and sustainability? [15]
समाजशास्त्र हे पर्यावरण, हवामान बदल आणि शाश्वततेच्या अभ्यासाशी संबंधित का आहे?

Q.2 What kind of changes should be brought into the disaster management system in India? Explain how weaknesses in the disaster management system worsened the impact of the July 2005 floods in Mumbai. [15]
भारतातील आपत्ती व्यवस्थापन प्रणालीमध्ये कोणते बदल केले पाहिजेत? आपत्ती व्यवस्थापनातिल त्रुटींमुळे मुंबईतील जुलै २००५ च्या पुर परिस्थितीमध्ये आणखी भयावह स्थिती कशी निर्माण झाली ते स्पष्ट करा.

Q.3 **Write short notes: (ANY TWO)**
टीप लिहा: (कोणत्याही दोन)

- A) Risk Society [7.5]
जोखीम समाज
- B) Environmental justice and citizenship [7.5]
पर्यावरणीय न्याय आणि नागरिकत्व
- C) Sustainable Development [7.5]
शाश्वत विकास
- D) Chipko Andolan. [7.5]
चिपको आंदोलन

०३६०•२०२२

Seat no:	
----------	--

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
 2) Figures to the right indicate full marks.
 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.

Q.1 **Write short notes on ANY TWO of the following:** [10]

- Oral Communication
- English as an International language
- Importance of effective listening
- Body language

Q.2 **Read the passage given below and answer the question that follow:**

“India and the United States are at one in recognizing the right of free speech – which Mahatma Gandhi called ‘the foundation – stone of Swaraj’ or self – government – and the rights of academic freedom, trade union organization, freedom of the press, and freedom of religion. All the rights are recognized in international covenants. There are few governments which do not at least pay lip service to them. And yet, to quote Gandhi once more, ‘No principle exists in the abstract. Without its concrete application it has no meaning’. In India as in the United States, these rights have concrete application – and real meaning.

It is to preserve these rights that both our nations have chosen similar paths to the development of our resources and the betterment of our people. There are differences between us in the degree to which economic growth is pursued through public enterprise, on the one hand, and private enterprise, on the other – but more important than these differences is our shared belief that the political structure in which development takes place should be democratic and should respect the human rights of each and every citizen.

Our two countries also agree that human needs are inseparable from human rights – that while civil and political liberties are good in themselves, they are much more useful and much more meaningful in the lives of people to whom physical survival is not a matter of daily anxiety”. (President Jimmy Carter’s speech during his visit to India).

(P.T.O)

Questions:

- The first sentence contains two ideas. Write out these ideas in separate sentence. [02]
- What rights are recognised in international covenants? [02]
- Reproduce one sentence of Mahatma Gandhi that the speaker uses. [01]
- Write two synonyms each for the given words. [02]
 (a) Beautiful (b) Break
- Fill in the blanks with the appropriate form of the verb given in the bracket. [02]
 a) The _____ [involve] of senior citizens in daily activities increases their confidence
 b) Library facility _____ [able] poor students to study.
- Are there any points of difference between the two countries according to the speaker? [01]

Q.3 **Attempt ANY ONE of the following letters:** [10]

- Write an application letter in response to the following advertisement:
 “Wanted a B.A, B.Ed teacher with two years experience to teach English from standard 8 to 10 in a reputed school. Apply with a detailed Resume to Box No. 2652, Time of India, 400001.
- LIC has lost the original copy of your policy, which you had handed to them. Draft an RTI petition Questioning their negligence.

୦୫୩୦୫୩୩

FYBA-I-ATKT-NEP-JUNE-2025- Democratic Awarness Through Legal Literacy

Seat no:	
----------	--

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Attempt **ANY TWO** questions from the following.
खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात
3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्न पत्रिकेवर आसन क्रमांका व्यतिरिक्त दुसरे काही लिहू नये.

Q.1 A) Explain the need for legal literacy and describe the steps taken [15]
towards achieving it.
कायदेशीर साक्षरतेची गरज स्पष्ट करून ती साध्य करण्याच्या दिशेने
उचललेल्या पावलांचे वर्णन करा.

OR

B) Write a detail note on the Supreme Court of India.
भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयावर तपशीलवार नोंद लिहा.

Q.2 A) What is PIL? Explain the significance of public interest litigation [15]
जनहितयाचिका म्हणजे काय? जनहित याचिकेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

OR

B) Discuss the role and functions of police in detail.
पोलिसांची भूमिका आणि कार्ये यांची सविस्तर चर्चा करा.

Q.3 **Write Short Notes (ANY THREE)** [15]

- A) Lok Adalat लोकअदालत
B) Subordinate courts अधीनस्थ न्यायालये
C) Legal aid कायदेशीर मदत
D) Lokayukta लोकायुक्त

०३६०•१०८३

FYBA-I-ATKT-NEP-JUNE-2025- Democratic Awarness Through Legal Literacy

Seat no:	
----------	--

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Attempt **ANY TWO** questions from the following.
खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात
3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्न पत्रिकेवर आसन क्रमांका व्यतिरिक्त दुसरे काही लिहू नये.

Q.1 A) Explain the need for legal literacy and describe the steps taken [15]
towards achieving it.
कायदेशीर साक्षरतेची गरज स्पष्ट करून ती साध्य करण्याच्या दिशेने
उचललेल्या पावलांचे वर्णन करा.

OR

B) Write a detail note on the Supreme Court of India.
भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयावर तपशीलवार नोंद लिहा.

Q.2 A) What is PIL? Explain the significance of public interest litigation [15]
जनहितयाचिका म्हणजे काय? जनहित याचिकेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

OR

B) Discuss the role and functions of police in detail.
पोलिसांची भूमिका आणि कार्ये यांची सविस्तर चर्चा करा.

Q.3 **Write Short Notes (ANY THREE)** [15]

- A) Lok Adalat लोकअदालत
B) Subordinate courts अधीनस्थ न्यायालये
C) Legal aid कायदेशीर मदत
D) Lokayukta लोकायुक्त

०३६०•१०८३

Seat no:

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
 सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 2) Figures to the right indicate full marks.
 उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
 3) Simple calculator is allowed.
 साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.
 4) Do not write anything except seat no. on the question paper.
 प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

Q.1 **Attempt ANY ONE question of the following:** [10]
खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा:

- A) What is data? Explain the types of data.
 सामुग्री (Data) म्हणजे काय ? सामुग्रीचे प्रकार स्पष्ट करा.
 B) Calculate mean from the following data:

(i)	Marks	5	10	15	20	25	30
	No. of Students	12	15	18	22	16	11

खालील दिलेल्या माहितीवरून माध्य (Mean) काढा:

गुण	५	१०	१५	२०	२५	३०
विद्यार्थी संख्या (f)	१२	१५	१८	२२	१६	११

- (ii) Calculate mode from the following data:

Marks	0 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 20	20 - 25	25 - 30
No. of Students (f)	2	5	8	10	9	6

खालील दिलेल्या माहितीवरून बहुलक (Mode) काढा:

गुण	०-५	५-१०	१०-१५	१५-२०	२०-२५	२५-३०
विद्यार्थी संख्या (f)	२	५	८	१०	९	६

(P.T.O)

Q.2 **Attempt ANY ONE question of the following:** [10]
खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा:

- A) Discuss in detail organizational structure of RBI?
 आरबीआयच्या संघटनात्मक संरचनेबाबत सविस्तर चर्चा करा .
 B) Discuss the Central Statistical Office as source of economic data?
 केंद्रीय सांख्यिकीय कार्यालये "आर्थिक सांख्यिकीचे स्रोत आहे" यावर सविस्तर चर्चा करा.

Q.3 **Write Short Notes on: (Any TWO)** [10]
टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

- A) Graphs and Bar Chart.
 आलेख आणि बार चार्ट
 B) Scatter Plots and Histograms
 स्कॅटर प्लॉट आणि स्तंभालेख
 C) Functional division of Ministry of Commerce and Industry
 वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाचा कार्यात्मक विभाग
 D) Census publications
 जनगणना प्रकाशन

०३६०•२०२२

Seat no:	
----------	--

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
- 2) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

Q.1 **Answer the following question: (ANY THREE)**
खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही तीन)

- 1) Describe salient features of Indian Constitution. [10]
भारतीय संविधानाच्या ठळक वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.
- 2) Write Implementation of the Directive Principles. [10]
निर्देशक तत्वांची अंमलबजावणी लिहा.
- 3) Discuss feature of Public Interest Litigation. [10]
जनहित याचिकांच्या वैशिष्ट्यावर चर्चा करा.
- 4) Write a short notes:
टीपा लिहा:
 - a) Indian Judiciary - structure [05]
भारतीय न्यायव्यवस्था - रचना
 - b) Disadvantages of PIL [05]
जनहित याचिकांचे तोटे

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

Seat no:	
----------	--

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
- 2) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

Q.1 **Answer the following question: (ANY THREE)**
खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही तीन)

- 1) Describe salient features of Indian Constitution. [10]
भारतीय संविधानाच्या ठळक वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.
- 2) Write Implementation of the Directive Principles. [10]
निर्देशक तत्वांची अंमलबजावणी लिहा.
- 3) Discuss feature of Public Interest Litigation. [10]
जनहित याचिकांच्या वैशिष्ट्यावर चर्चा करा.
- 4) Write a short notes:
टीपा लिहा:
 - a) Indian Judiciary - structure [05]
भारतीय न्यायव्यवस्था - रचना
 - b) Disadvantages of PIL [05]
जनहित याचिकांचे तोटे

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

Note: 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) Figures to the right indicate full marks.

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

3) Do not write anything except seat no. on the question paper.

प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

Q.1 **Write Short Note: (ANY TWO)**

[06]

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीप लिहा:

- A) Scope of indian knowledge system
भारतीय ज्ञान प्रणालीचा व्याप्ती
- B) Temple Management of Ambarnath
अंबरनाथ मंदिर व्यवस्थापन
- C) Universities and Educational centers.
विद्यापीठे आणि शैक्षणिक केंद्रे
- D) Gurukul Education
गुरुकुल शिक्षण
- E) Macaulay's Education Policy
मॅकालेचे शिक्षण धोरण

Q.2 **Explain the Following Concept: (ANY THREE)**

[12]

खालील संकल्पना स्पष्ट करा: (कोणतेही तीन)

- A) What is Ayurveda? state its branches
आयुर्वेद काय आहे? त्याच्या शाखा लिहा.
- B) Describe the contributions of any 5 Indian mathematicians in the field of mathematics.
भारतीय गणितज्ञांपैकी कोणत्याही ५ जणांच्या गणित क्षेत्रातील योगदानाचे वर्णन करा.
- C) Explain the principles of Arthashastra.
अर्थशास्त्राचे तत्त्वज्ञान स्पष्ट करा.
- D) Explain the importance of Alchemy.
अल्केमीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- E) Explain the Art of Governance as an element of knowledge system.
ज्ञान प्रणालीचा एक घटक म्हणून शासनाची कला स्पष्ट करा.

Q.3 **Explain the Following Concept in Detail (ANY THREE)**

[12]

खालील संकल्पना तपशीलाने स्पष्ट करा (कोणतेही तीन)

- A) What are the career opportunities in banking sector?
बँकिंग क्षेत्रात करिअर संधी काय आहेत?
- B) How do aesthetics differ across various art forms?
कला रूपांमध्ये सौंदर्यशास्त्र कसे वेगळे आहे?
- C) What are the Problems faced by Indian Agriculture sector?
भारतीय कृषी क्षेत्र कोणत्या समस्यांना सामोऱ्या जात आहेत?
- D) Explain the benefits of yoga and meditation.
योग आणि ध्यानाचे फायदे स्पष्ट करा.
- E) Explain India's counter terrorism strategies.
भारताच्या दहशतवादविरोधी धोरणांचे स्पष्टीकरण करा.

FYBA-I-ATKT-NEP-JUNE-2025-Introduction to Competitive Examinations

Seat no:	
----------	--

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note:
- 1) ALL questions are COMPULSORY.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.

Q.1 **Attempt the following: (ANY ONE)** [10]

- A) Write a note on UPSC examination.
- B) Describe the nature and scope of the competitive exams.

Q.2 **Attempt the following: (ANY ONE)** [10]

- A) Discuss the effective planning to achieve the success in the competitive examination.
- B) Explain the study preparation methods.

Q.3 **Write short notes: (ANY THREE)** [10]

- A) Exam Pattern of competitive exams
- B) MPSC examination
- C) Effective study methods
- D) Mock Tests
- E) Time Management

ଓଡ଼ିଆ

FYBA-I-ATKT-NEP-JUNE-2025-Introduction to Competitive Examinations

Seat no:	
----------	--

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note:
- 1) ALL questions are COMPULSORY.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.

Q.1 **Attempt the following: (ANY ONE)** [10]

- A) Write a note on UPSC examination.
- B) Describe the nature and scope of the competitive exams.

Q.2 **Attempt the following: (ANY ONE)** [10]

- A) Discuss the effective planning to achieve the success in the competitive examination.
- B) Explain the study preparation methods.

Q.3 **Write short notes: (ANY THREE)** [10]

- A) Exam Pattern of competitive exams
- B) MPSC examination
- C) Effective study methods
- D) Mock Tests
- E) Time Management

ଓଡ଼ିଆ

Seat no:

Time: 02 hrs

Max. Marks. 60

- Note: 1) Attempt ANY FOUR questions out of six.
खालील सहा पैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

Q.1 A) What is Philosophy and explain its nature and scope? [15]
तत्त्वज्ञान काय आहे आणि त्याचे स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा?

OR

B) Discuss Morality and moral philosophy.
नैतिकता आणि नैतिक तत्त्वज्ञान यावर चर्चा करा.

Q.2 A) Explain Dharma as a Philosophy of detachment. [15]
अलिप्ततेचे तत्त्वज्ञान म्हणून धर्माचे स्पष्टीकरण करा.

OR

B) Define Sthitha Prajna as stated in Gita.
गीतेमध्ये सांगितल्याप्रमाणे स्थितप्रज्ञाची व्याख्या करा.

Q.3 A) What is Socrates ethics? Can ethics be taught? [15]
सॉक्रेटिसचे नीतिशास्त्र काय आहे? नैतिकता शिकवली जाऊ शकते का?

OR

B) Discuss Plato's Cardinal virtues.
प्लेटोच्या मुख्य गुणांची चर्चा करा.

Q.4 A) What are the types of freedom and Determinism controversy? [15]
स्वातंत्र्य आणि निश्चयवाद विवादाचे प्रकार कोणते आहेत?

OR

B) Critically analysis the concept of indeterminism.
अनिश्चिततावादाचे गंभीर मूल्यांकन करा.

Q.5 A) Elaborate Ethical relativism as a concept. [15]
नैतिक सापेक्षतावाद एक संकल्पना म्हणून विस्तृत करा.

OR

B) Write Idea of ethics of character according to Aristotle.
अॅरिस्टॉटलच्या मते चारित्र्याच्या नैतिकतेची कल्पना लिहा.

Q.6 Write short notes on: (ANY THREE) [15]

टीपा लिहा: (कोणतेही तीन)

A) Purushartas

पुरुषार्थास

B) Write a note on ethical relativism

नैतिक सापेक्षतावादावर एक टीप लिहा

C) Self-determinism

स्व-निर्णयवाद

D) Branches of Philosophy

तत्त्वज्ञानाच्या शाखा

७४४०४०७२

(P.T.O)

Seat no:

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Attempt **ANY TWO** questions from the following.
 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
 2) Figures to the right indicate full marks.
 उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात .
 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
 प्रश्न पत्रिकेवर आसन क्रमांका व्यतिरिक्त दुसरे काही लिहू नये.

Q.1 A) Explain in detail the role and functions of the election commission of India. [15]

भारताच्या निवडणूक आयोगाची भूमिका आणि कार्ये सविस्तर लिहा.

OR

B) Write a detail note on opinion polls.
 जनमतावर सविस्तर टिपण लिहा.

Q.2 A) Describe the growth and development of the study of psephology in detail. [15]

निवडणूक विषयक वर्तनाच्या अध्ययनाची (सेफॉलॉजी) वाढ आणि विकास सविस्तर विशद करा.

OR

B) Explain the concept of voting behaviour in detail.
 मतदानाच्या वर्तनाची संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.

Q.3 **Write short notes: (Any THREE)** [15]
टिपा लिहा (कोणत्याही तीन)

- A) Exit polls निर्गम मतानुमान
 B) Free and fair elections मुक्त आणि निष्पक्ष निवडणुका
 C) State election commission राज्य निवडणूक आयोग
 D) Sampling techniques नमुना चाचणी

०३६०•४०८३

Seat no:

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Attempt **ANY TWO** questions from the following.
 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
 2) Figures to the right indicate full marks.
 उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात .
 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
 प्रश्न पत्रिकेवर आसन क्रमांका व्यतिरिक्त दुसरे काही लिहू नये.

Q.1 A) Explain in detail the role and functions of the election commission of India. [15]

भारताच्या निवडणूक आयोगाची भूमिका आणि कार्ये सविस्तर लिहा.

OR

B) Write a detail note on opinion polls.
 जनमतावर सविस्तर टिपण लिहा.

Q.2 A) Describe the growth and development of the study of psephology in detail. [15]

निवडणूक विषयक वर्तनाच्या अध्ययनाची (सेफॉलॉजी) वाढ आणि विकास सविस्तर विशद करा.

OR

B) Explain the concept of voting behaviour in detail.
 मतदानाच्या वर्तनाची संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.

Q.3 **Write short notes: (Any THREE)** [15]
टिपा लिहा (कोणत्याही तीन)

- A) Exit polls निर्गम मतानुमान
 B) Free and fair elections मुक्त आणि निष्पक्ष निवडणुका
 C) State election commission राज्य निवडणूक आयोग
 D) Sampling techniques नमुना चाचणी

०३६०•४०८३

FYBA-I-ATKT-NEP-JUNE-2025-Introduction to Psychology

Seat no:	
----------	--

Time: 02 hrs

Max. Marks. 60

- Note: 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Do not write anything except seat no. on the question paper.

Q.1 **Fill in the blanks by choosing the correct alternative:** [12]

- A) _____ includes all outward or overt actions.
a) behavior b) mental process c) cognition
- B) The dendrites are attached to the _____, which is the part of the cell that contains the nucleus and keeps the entire cell alive and functioning.
a) axon b) soma c) synapse
- C) The _____ design, in which several different age groups are studied at one time.
a) longitudinal b) cross-sectional c) cross-sequential
- D) _____ conflict occurs when a person must choose between two undesirable goals.
a) Avoidance-avoidance b) approach-avoidance c) approach-approach
- E) A naturalistic observation in which the observer becomes a participant in the group being observed is called _____ observation.
a) experimenter b) participant c) representative
- F) If two eggs are fertilized, the woman may give birth to fraternal or _____ twins.
a) dizygotic b) monozygotic c) fetus
- G) _____ focuses on how our physical activities, psychological traits, and social relationships affect our overall health and rate of illnesses.
a) social psychology b) abnormal psychology c) health psychology
- H) The first neurotransmitter to be identified was named _____. It is found at the synapses between neurons and muscle cells.
a) oxytocin b) dopamine c) acetylcholine
- I) _____ is a very special kind of molecule, it is the smallest particle of a substance that still has all the properties of that substance.
a) chromosome b) deoxyribonucleic acid c) amines
- J) Stress-causing events are called _____.
a) triggers b) stressors c) episodes
- K) When people deliberately give the answer, they think is more socially correct rather than their true opinion so that no one gets offended is called _____ bias.
a) confirmational b) self-serving c) courtesy
- L) _____ is the Greek word for "seahorse," and it was given to this brain structure because the first scientists who dissected the brain thought it looked like a seahorse.
a) amygdala b) hippocampus c) thalamus

(P.T.O)

FYBA-I-ATKT-NEP-JUNE-2025-Introduction to Psychology

- Q.2 **Attempt the following: (ANY ONE)** [12]
- A) Summarize the basic ideas and the important people behind the early approaches known as Gestalt, Psychoanalysis, and Behaviorism.
 - B) Explain the scientific approach and the five steps of the scientific approach with an example.
- Q.3 **Attempt the following: (ANY ONE)** [12]
- A) Explain the parts of Neuron and elaborate on what is an action potential?
 - B) Difference between Parasympathetic and Sympathetic Nervous system.
- Q.4 **Write Short Notes: (ANY THREE)** [12]
- A) Types of temperament
 - B) Process of Fertilization and twinning process
 - C) Vygotsky's theory
 - D) Piaget's Four stages of Cognitive development
 - E) Last four stages of Erikson's Psychosocial Stages of Development theory
- Q.5 **Write Short Notes: (ANY THREE)** [12]
- A) Personality types
 - B) Stages of the General Adaptation System
 - C) The impact of stress on immune system
 - D) Problem-focused and emotion-focused coping
 - E) Environmental stressors

ୱାସନ୍ତର

Seat no:

Time: 02 hrs

Max. Marks. 60

- Note: 1) **Attempt ANY FOUR out of SIX questions:**
खालील सहा पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
 2) Figures to the right indicate full marks.
 उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
 प्रश्न पत्रिकेवर आसन क्रमांका व्यतिरिक्त दुसरे काही लिहू नये.

- Q.1 Write a detailed note on 'Careers in Sociology' [15]
 'समाजशास्त्रातील करिअर' या विषयावर सविस्तर नोंद लिहा.
- Q.2 Elaborate on Karl Marx's 'Conflict Theory' [15]
 कार्ल मार्क्सच्या 'संघर्ष सिद्धांता'वर विस्ताराने नोंद लिहा.
- Q.3 Write a detailed note on the Classification of Societies. [15]
 समाजाच्या वर्गीकरणावर तपशीलवार नोंद लिहा.
- Q.4 Explain the concepts of 'Ethnocentrism' 'Cultural Diversity' and [15]
 'Cultural Universals'
 'एथनोसेन्ट्रिझम' 'सांस्कृतिक विविधता' आणि 'सांस्कृतिक सार्वभौमिक' या संकल्पना स्पष्ट करा.
- Q.5 Write a detailed note on Auguste Comte's 'Law of 3 Stages' [15]
 ऑगस्टे कॉम्टे यांच्या 'लॉ ऑफ 3 स्टेज'वर तपशीलवार टीप लिहा.
- Q.6 Write a detailed note on the 'Elements of Culture' [15]
 'संस्कृतीचे घटक' यावर तपशीलवार नोंद लिहा

०३१०•२०२२

Seat no:

Time: 02 hrs

Max. Marks. 60

- Note: 1) **Attempt ANY FOUR out of SIX questions:**
खालील सहा पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
 2) Figures to the right indicate full marks.
 उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
 प्रश्न पत्रिकेवर आसन क्रमांका व्यतिरिक्त दुसरे काही लिहू नये.

- Q.1 Write a detailed note on 'Careers in Sociology' [15]
 'समाजशास्त्रातील करिअर' या विषयावर सविस्तर नोंद लिहा.
- Q.2 Elaborate on Karl Marx's 'Conflict Theory' [15]
 कार्ल मार्क्सच्या 'संघर्ष सिद्धांता'वर विस्ताराने नोंद लिहा.
- Q.3 Write a detailed note on the Classification of Societies. [15]
 समाजाच्या वर्गीकरणावर तपशीलवार नोंद लिहा.
- Q.4 Explain the concepts of 'Ethnocentrism' 'Cultural Diversity' and [15]
 'Cultural Universals'
 'एथनोसेन्ट्रिझम' 'सांस्कृतिक विविधता' आणि 'सांस्कृतिक सार्वभौमिक' या संकल्पना स्पष्ट करा.
- Q.5 Write a detailed note on Auguste Comte's 'Law of 3 Stages' [15]
 ऑगस्टे कॉम्टे यांच्या 'लॉ ऑफ 3 स्टेज'वर तपशीलवार टीप लिहा.
- Q.6 Write a detailed note on the 'Elements of Culture' [15]
 'संस्कृतीचे घटक' यावर तपशीलवार नोंद लिहा

०३१०•२०२२

Seat no:

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note:
- 1) ALL questions are COMPULSORY.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.

Q.1 **Fill in the blanks.** [10]

- A) Psychological research is _____ in nature.
- B) _____ research is based on the measurement of quantity or amount.
- C) The first step in research is developing the _____.
- D) _____ experimental studies are those conducted outside the laboratory and very often in the natural environment of the people studied.
- E) _____ correlation is a statistical term that describes a situation where there is no linear relationship between two variables.
- F) Maximizing benefits of the participants is called _____.
- G) In a _____ the researcher asks a predetermined set of questions, using the same wording and order of questions as specified in the interview schedule.
- H) _____ signifies a large group of elements that have at least one common attribute.
- I) _____ denotes that researcher may not be able to identify the participant.
- J) _____ data analysis focuses on the stories told within documents, exploring how individuals construct meaning through narrations.

(P.T.O)

Q.2 **Essay questions: (ANY ONE)** [10]

- A) What are Variables? Explain types of variables with examples.
- B) What is Sampling? Explain types of Sampling methods with examples.

Q.3 **Write Short notes: (ANY THREE)** [10]

- A) Laboratory experimental research
- B) Observation method of data collection
- C) Correlational research
- D) Differentiate between qualitative and quantitative research design
- E) Document analysis and any two techniques of data analysis

ଓଡ଼ିଆ

Seat no:

Time: 02 hrs

Max. Marks. 60

- Note: 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
 सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 2) Figures to the right indicate full marks.
 उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
 प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

Q.1 **Attempt ANY TWO of the following:** [15]**खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:**

- A) Explain the Role of price mechanism in a market economy.
 बाजार अर्थव्यवस्थेतील किंमत यंत्रणेची भूमिका स्पष्ट करा.
 B) Discuss the basic problems of the economy with an example.
 अर्थव्यवस्थेच्या मूलभूत समस्यांची उदाहरणासहित स्पष्ट करा.
 C) Distinguish between positive and normative economics.
 वास्तववादी व आदर्शवादी अर्थशास्त्र यातील फरक स्पष्ट करा.

Q.2 **Attempt ANY TWO of the following:** [15]**खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:**

- A) What are the different factors that affect the quantity demanded of the commodity?
 वस्तूच्या मागणीच्या परिमाणावर (Quantity) परिणाम करणारे विविध घटक कोणते आहेत?
 B) Explain the individual demand and market demand with the help of suitable diagrams.
 सुयोग्य आकृतीच्या सहाच्याने वैयक्तिक मागणी आणि बाजार मागणी स्पष्ट करा.
 C) Discuss the shifts in supply curve.
 पुरवठा वक्रातील संक्रमणाची चर्चा करा.

(P.T.O)

Q.3 **Attempt ANY TWO of the following:** [15]**खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:**

- A) Explain the consumer's equilibrium with the help of budget line and indifference map.
 समवृत्ती वक्र नकाशा व अंदाजपत्रक रेखासहित उपभोक्त्याचा समतोल स्पष्ट करा.
 B) What are the properties of indifference curve?
 समवृत्ती वक्राची वैशिष्ट्ये कोणते आहेत?
 C) Write a note on the price effect.
 किंमत परिणाम यावर टीप लिहा.

Q.4 **Attempt (ANY TWO) of the following:** [15]**खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:**

- A) Discuss the various methods of measuring price elasticity.
 किंमत लवचिकतेच्या मापनाच्या विविध पद्धतींची चर्चा करा.
 B) Distinguish between promotional elasticity of demand and cross elasticity of demand.
 मागणीच्या निरकस लवचिकता आणि जाहिरात लवचिकता यातील फरक सांगा.
 C) Define the concept of consumer surplus with a suitable diagram.
 योग्य आकृतीच्या सहाच्याने उपभोक्त्याचा संतोषाधिक्य ही संकल्पना स्पष्ट करा.

७३६०•४०८२

Seat no:

Time: 02 hrs

Max. Marks. 60

Note: 1) सहापैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

2) प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

प्र.१ नाटक या साहित्य प्रकारचे विविध घटक स्पष्ट करा. [१५]

किंवा

नाटक ही मानवी जीवनाची प्रतिकृती असते. सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.२ 'ढोल ताशे' हे नाटक चर्चानाटक आहे. चर्चा करा [१५]

किंवा

'ढोल ताशे' या नाटकातील व्यक्तीरेखाचा आढावा घ्या.

प्र.३ 'उतारा' या एकांकिकेचा कथानकाची चर्चा करा. [१५]

किंवा

'उतारा' या एकांकिकेतील संघर्षाचा आढावा घ्या

प्र.४ 'आकडा' या एकांकिकेचा आशय लिहा [१५]

किंवा

समस्याप्रधान एकांकिका 'आकडा' चर्चा करा.

प्र.५ टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) [१५]

१) सुखात्मिका

२) वग

३) तमाशातील बतावणी

४) अक्षय व्यक्तीरेखा

५) 'आकडा' मधील तात्या

(P.T.O)

प्र.६

पुढिलपैकी कोणतेही पंधरा प्रश्न सोडावा

[१५]

१) भरताच्या नाटयशास्त्रास कोणता वेद म्हणतात

२) भारतीय नाटयपरंपरेतला सर्वात प्राचीन ग्रंथ कोणता?

३) चर्चा नाटक हा शब्द पाश्चात्य रंगभूमीवरील कोणत्या नाटककाराच्या संदर्भात प्राधान्याने वापरला जातो?

४) पंढरीचा मृत्यू कशामुळे होतो?

५) दवंडी देण्याचे काम कोण करते?

६) तात्याच्या सुनेचे नाव सांगा.

७) विच्छा माझी पुरी करा मधील बतावणीत शाहीर कोणाचा शोध घेत आहे ?

८) अक्षयच्या काकू कोणत्या शहरातून मिरवणूक पाहण्यासाठी अक्षयच्या घरी आल्या आहेत?

९) बतावणीतील लेखक कोणती वस्तू शोधात आहे?

१०) प्रधानजी कोतवाल पदाकरिता कोणाची निवड करतो?

११) रक्ताने माखलेले प्रकाशचे कपडे पिशवीतून कोण बाहेर काढते?

१२) तात्याच्या पत्नीचे नाव सांगा.

१३) सुकल्याच्या डोक्यात काठीने प्रहार कोण करते?

१४) अक्षयच्या काकूना कोणता आजार आहे?

१५) अक्षय च्या पत्नीचे नाव सांगा.

१६) १९९० नंतर मराठी रंगभूमीवर आलेल्या कोणत्याही दोन चर्चा नाटकांची नावे सांगा.

७३४०•४०७२

Seat no:

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) ALL questions are COMPULSORY.
 2) Figures to the right indicate full marks.
 3) Do not write anything except seat no. on the question paper.

Q.1 **Fill in the blanks.** [10]

- A) A _____ is an ability to perform an activity in a competent manner.
 B) _____ is what comes to mind when one thinks about oneself.
 C) _____ includes the groups we belong to including our community, religion, college, and other groups.
 D) In a SWOT Analysis, the W stands for _____.
 E) In the Johari window, the _____ quadrant represents things that you know about me, but that I am unaware of.
 F) _____ is a style in which individuals express their feelings and opinions and advocate for their needs in a way that violates the rights of others.
 G) _____ are governed by the need for equity or an equal ratio of rewards and costs.
 H) _____ are those in which the people's primary concern is being responsive to the other person's needs.
 I) _____ are dynamic systems that change continuously during their existence.
 J) _____ is an act by which a person shares knowledge, feelings, ideas, information, etc.

Q.2 **Attempt question from the following: (ANY ONE)** [10]

- A) Define and explain 'skills'. Explain the 2 different types of skills. List and explain 10 core life skills as conceived by WHO.
 B) Write in detail about Self Awareness and Body image.

Q.3 **Write a short note on: (ANY THREE)** [10]

- A) Long term relationships and reasons to establish relationships.
 B) Keys to successful teamwork.
 C) Styles of communication.
 D) Stages and development of Interpersonal relationships.
 E) Importance and process of communication.

ଓଡ଼ିଆ

(P.T.O)

Seat no:	
----------	--

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Attempt ANY **TWO** questions.
कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

- Q.1 Write a detailed note on patterns of ageing in India. [15]
भारतातील वृद्धत्वाच्या नमुन्यांच्या तपशीलवार टीप लिहा.
- Q.2 Critically analyse the role of the government and civil society in elderly care. [15]
वृद्धांच्या काळजीमध्ये सरकार आणि नागरी समाजाच्या भूमिकेचे गंभीरपणे विश्लेषण करा.
- Q.3 **Write short notes: (ANY TWO)** [15]
टीप लिहा: (कोणत्याही दोन)
- A) Social gerontology
सामाजिक वार्धक्याचे शास्त्र
- B) Careers in geriatric care
वृद्धापकाळ काळजी मधील रोजगार संधी
- C) Ageism in media
माध्यमातील वयवाद
- D) National Policy on Older Persons (1999)
वृद्ध व्यक्तींवरील राष्ट्रीय धोरण (१९९९)

०३१०•२०२२

Seat no:	
----------	--

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Attempt ANY **TWO** questions.
कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

- Q.1 Write a detailed note on patterns of ageing in India. [15]
भारतातील वृद्धत्वाच्या नमुन्यांच्या तपशीलवार टीप लिहा.
- Q.2 Critically analyse the role of the government and civil society in elderly care. [15]
वृद्धांच्या काळजीमध्ये सरकार आणि नागरी समाजाच्या भूमिकेचे गंभीरपणे विश्लेषण करा.
- Q.3 **Write short notes: (ANY TWO)** [15]
टीप लिहा: (कोणत्याही दोन)
- A) Social gerontology
सामाजिक वार्धक्याचे शास्त्र
- B) Careers in geriatric care
वृद्धापकाळ काळजी मधील रोजगार संधी
- C) Ageism in media
माध्यमातील वयवाद
- D) National Policy on Older Persons (1999)
वृद्ध व्यक्तींवरील राष्ट्रीय धोरण (१९९९)

०३१०•२०२२

Seat no:

Time: 02 hrs

Max. Marks. 60

- Note: 1) Attempt **ANY FOUR** questions from the following.
खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

- Q.1 A) Describe the importance of the preamble of the constitution. [15]
राज्यघटनेच्या प्रस्तावनेचे महत्त्व विशद करा.
OR
B) Discuss the salient features of the constitution of India. [15]
भारतीय राज्यघटनेच्या ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
- Q.2 A) Explain briefly the fundamental rights enumerated in part III of the constitution. [15]
राज्यघटनेच्या भाग III मध्ये नमूद केलेल्या मूलभूत अधिकारांचे थोडक्यात स्पष्टीकरण करा.
OR
B) Explain the significance and implementation of the DPSP. [15]
राज्य धोरणाची मार्गदर्शक तत्वांचे महत्त्व व अंमलबजावणी स्पष्ट करा.
- Q.3 A) Explain in detail the powers and functions of the Prime Minister. [15]
पंतप्रधानांचे अधिकार व कार्य स्पष्ट करा.
OR
B) Describe the salient features of the Indian judicial system. [15]
भारतीय न्यायव्यवस्थेची ठळक वैशिष्ट्ये विशद करा.

(P.T.O)

- Q.4 A) Describe the administrative relations between the centre and states. [15]
केंद्र व राज्यांतील प्रशासकीय संबंध विशद करा.
OR
B) Discuss the attempts at reforming the centre-state relations.
केंद्र राज्य संबंध सुधारण्याच्या प्रयत्नांची चर्चा करा.
- Q.5 A) Explain the unitary and federal features of the constitution. [15]
राज्यघटनेच्या एकसंघीय व संघराज्यात्मक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
OR
B) Write a detail note on the jurisdiction of the Supreme Court of India. [15]
भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या अधिकार क्षेत्रावर सविस्तर लिहा.
- Q.6 **Write short notes on: (ANY THREE)** [15]
टीप लिहा: (कोणत्याही तीन)
A) Article 14 of the constitution
राज्यघटनेचा अनुच्छेद 14
B) Speaker of the Lok Sabha
लोक सभेचे अध्यक्ष
C) Amendment of the constitution
घटनादुरुस्ती
D) Parliamentary committees
संसदीय समित्या

७३७०८७७

Seat no:

Time: 01 hr

Max. Marks. 30

- Note: 1) Attempt ANY TWO questions out of THREE:
खालील तीनपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
3) Do not write anything except seat no. on the question paper.
प्रश्नपत्रिकेवर सीट नंबर शिवाय काहीही लिहू नये.

Q.1 A) What are the key components that make up a philosophical text? [15]
तात्त्विक ग्रंथांचे मुख्य घटक कोणते आहेत?

OR

B) In what ways can engaging with primary texts differ from engaging with secondary sources?
प्राथमिक ग्रंथांशी संवाद साधणे आणि दुय्यम स्रोतांशी संवाद साधणे कसे भिन्न असू शकते?

Q.2 A) What is the importance of reflective thinking in engaging with philosophical texts? [15]
तात्त्विक ग्रंथांमध्ये संवाद साधताना चिंतनशील विचारांचे महत्त्व काय आहे?

OR

B) How can interpretation of a book's content lead to personal insights?
पुस्तकाच्या सामग्रीची व्याख्या वैयक्तिक आंतर्दृष्टीकडे कशी नेऊ शकते?

(P.T.O)

Q.3

Attempt questions from the following: (ANY THREE)

[15]

खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा:

- A) What techniques can help in articulating one's interpretations of philosophical works?
तात्त्विक कार्याच्या व्याख्या स्पष्ट करण्यात कोणती तंत्रे मदत करू शकतात?
- B) What reflections can be drawn from Gandhi's philosophical approach in his autobiography?
गांधींच्या आत्मचरित्रातील तात्त्विक दृष्टिकोनातून कोणते विचार काढले जाऊ शकतात?
- C) How can philosophical texts serve as a means of enhancing one's ethical framework?
तात्त्विक ग्रंथ कशा प्रकारे व्यक्तीच्या नैतिक संरचनेला सुधारण्यासाठी उपयोगी ठरू शकतात?
- D) What role does dialogue play in understanding and interpreting philosophical ideas?
तात्त्विक विचारांची समज आणि व्याख्या करताना संवादाचा काय रोल आहे?

७३००१०२३

FYBA-I-ATKT-NEP-JUNE-2025-Ancient India: From Earliest Times to
6th Century BCE

Seat no:	
----------	--

Time: 02 hrs

Max. Marks. 60

- Note: 1) ALL questions are COMPULSORY.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Do not write anything except seat no. on the question paper.

Q.1 **Fill in the Blanks** [12]

- A) _____ is the Veda on magical charms.
- B) _____ is the study of inscription.
- C) The two important cities of the Indus Valley Civilization are _____ & _____.
- D) The Aryan society was divided into four groups known as _____.
- E) _____ devised the earliest plastic surgery techniques.
- F) _____ was the birthplace of Mahavira.
- G) _____ is written by Magasthenes.
- H) _____ sources are inform of Pitaka.
- I) _____ is the study of ancient Indian history through physical remains, such as pottery, tools, and structures.
- J) _____ is the study of coins.
- K) In the _____ Ashrama system the Aryans lived as householders.
- L) _____ was worshipped during the Indus period as a form of nature worship.

FYBA-I-ATKT-NEP-JUNE-2025-Ancient India: From Earliest Times to
6th Century BCE

Q.2 **Attempt the following: (ANY ONE)** [12]

- A) Give a detailed note on any two foreign sources.
B) Narrate the religious sources of the Ancient Indian History.

Q.3 **Attempt the following: (ANY ONE)** [12]

- A) Write a note on the Mother Goddess and Pashupati seal of the Indus times.
B) Describe the town planning system of the Indus Civilization.

Q.4 **Write Short Notes on the following (ANY THREE)** [12]

- A) Two political Assemblies of the Aryans.
B) The Aryan Kingship Theory.
C) The Marriage system of the Aryans.
D) The Varna System.
E) The Four Ashramas.

Q.5 **Write Short Notes: (ANY THREE)** [12]

- A) Lord Mahavira and his Teachings.
B) Gautam Buddha.
C) Teachings of Lord Buddha.
D) Ayurveda.
E) Sushruta.

ଓଡ଼ିଆ